

הלכות אישות פרק ז

א. האומר לאשה, הרי את מקדשת לי, על מנת שירצה אבי רצה האב, מקדשת; לא רצה, או ששתק, או שמת קדם שישמע הדבר אינה מקדשת. על מנת שלא ימחה אבי שמע ומחה, אינה מקדשת; לא מחה, או שמת הרי זו מקדשת. מת הבן, ואחר כך שמע האב מלמדין את האב שיאמר איני רוצה, כדי שלא יהא שם קדושין, ולא תפל לפני יבם.

ב. האומר לאשה, הרי את מקדשת לי בזה, על מנת שיש לי מאתים זוז, או בית כור עפר אם יש שם עדים שיש לו, הרי זו מקדשת; ואם אין לו, הרי זו מקדשת מספק שמא יש לו, והוא אומר אין לו כדי לקלקלה.

ג. הרי את מקדשת לי בזה, על מנת שיש לי מאתים זוז, או בית כור עפר במקום פלוני אם יש לו באותו מקום, מקדשת; ואם אין לו באותו מקום שאמר, הרי זו מקדשת מספק שמא יש לו שם, והוא מתפונן לקלקלה.

ד. הרי את מקדשת לי בזה, על מנת שאראך מאתים זוז, או בית כור עפר הרי זו מקדשת, ויראנה; הראה הזוזים ביד אחרים, או שהראה בית כור עפר בשדה אחרים אינה מקדשת, עד שיראנה משלו. לקח המעות במלוה, או בשתפות, או ששכר השדה, או לקחה באריסות והראה אינה מקדשת, עד שיראנה משלו: שמשמע שאראך, שאראך שעמי לעצמי דבר זה שאמרתי לך.

ה. היה לו בית כור עפר, והיה בו נקעים עמוקים עשרה טפחים, או סלעים גבוהים עשרה טפחים אם היו הנקעים מלאים מים הרי הן כסלעים ואין נמדין עמו, מפני שאינן ראויין לזריעה; ואם אינן מלאים מים נמדין עמו, מפני שהן ראויין לזריעה.

ו. האומר לאשה, הרי את מקדשת לי בזה, על מנת שאין עליך נדרים, ונמצאו עליה אחד משלושה נדרים אלו שלא תאכל בשר, או שלא תשתה יין, או שלא תתקשט במיני צבעונין אינה מקדשת; נמצא עליה נדר חוץ מאלו אף על פי שהוא אומר מקפיד אני אפלו על זה, הרי זו מקדשת. ואם אמר לה, על מנת שאין עליך כל נדר אפלו נמצאת שנדרה שלא תאכל חרובין, אינה מקדשת.

ז. האומר לאשה הרי את מקדשת לי בזה, על מנת שאין ביך מומין, ונמצא בה אחד מן המומין הפוסלין בנשים אינה מקדשת; נמצא בה מום אחר חוץ מאותן המומין אף על פי שאמר מקפיד אני אפלו על זה, הרי זו מקדשת.

ח. ומה הן המומין הפוסלין בנשים כל המומין הפוסלין בכוהנים, פוסלין בנשים; ובהלכות ביאת המקדש, יתבארו כל מומי הכוהנים. ויותר עליהן בנשים ריח הרע, וזיעה, וריח הפה, וקול עבה, ודדין גסין מחברותיה טפח, וטפח בין דד לדד, ונשיכת כלב ונעשה המקום צלקת; ושומה שעל הפדחת, אפלו היתה קטנה ביותר, ואפלו קרובה משער ראשה ואף על פי שאין בה שער, וזו היא השומה שיתרה באשה על הכוהנים.

ט. אבל אם היתה שומה שיש בה שער בשאר הפנים, או שומה גדולה כאיסר אף על פי שאין בה שער הרי זה מום, בין בכוהנים בין בנשים.

י. המקדש אשר סתם, ונמצא בה אחד מן המומין הפוסלין בנשים, או נמצא עליה אחד משלושה נדרים הרי זו מקדשת מספק.

יא. קדשה על מנת שאין עליה נדרים, והיו עליה נדרים, והלכה אצל חכם והתיר לה הרי זו מקדשת; קדשה על מנת שאין בה מומין, והיו בה מומין, והלכה אצל רופא ורפא אותה אינה מקדשת. אבל אם התנה האיש שאין עליו נדרים, ושאין בו מומין, והיו עליו נדרים, והיו בו מומין, והלך אצל חכם והתירו, אצל רופא ורפאו הרי זו מקדשת: שאין לאיש גנאי במומין שכבר נרפאו, ואין האשה מקפדת על זאת.

יב. האומר לאשה, הרי את מקדשת לי בזה, על מנת שאתן לך מאתים זוז מכאן ועד שלושים יום אם נתן לה בתוך שלושים יום, מקדשת; ואם עברו השלושים ולא נתן, אינה מקדשת.

יג. הרי את מקדשת לי בזוזים אלו, לאחר שלושים יום אף על פי שנתאכלו המעות בתוך שלושים יום, הרי זו מקדשת לאחר השלושים; ואם חזר בו בתוך השלושים, או חזרה היא אינה מקדשת.

יד. בא שני וקדשה בתוך השלושים יום, הרי זו מקדשת לשני לעולם לפי שבשעה שקדשה השני, לא היתה מקדשת, ותפסו בה קדושי שני, ונעשת אשת איש; ולאחר השלושים יום, כשיבואו קדושי ראשון, ימצאו אותה אשת איש, ונמצא הראשון כמי שקדש אשת איש שאין הקדושין תופסין בה.

טו. האומר לאשה, הרי את מקדשת לי מעכשיו לאחר שלושים יום בדינר זה, ובא אחר וקדשה בתוך השלושים הרי זו מקדשת מספק לשניהם; לפיכך שניהם נותנין גט, בין בתוך השלושים יום בין לאחר השלושים יום.

טז. הרי את מקדשת לי מעכשיו לאחר שלושים יום, ובא אחר ואמר לה, הרי את מקדשת לי מעכשיו לאחר עשרים יום, ובא אחר ואמר לה, הרי את מקדשת לי מעכשיו לאחר עשרה ימים, אפלו הן מאה על הסדר הזה קדושי כלן תופסין בה; וצריכה גט מכל אחד ואחד, מפני שהיא מקדשת לכלן בספק.

יז. האומר לאשה, הרי את מקדשת לי חוץ מפלוני, כלומר שלא תאסר עליו, אלא תהיה אשת איש על כל העולם ולפלוני כפנויה הרי זו ספק מקדשת. אבל אם אמר לה, הרי את מקדשת לי, על מנת שתהיי מתרת לפלוני הרי זו מקדשת; ותהיה אסורה על אותו פלוני כשאר העם, מפני שהתנה בדבר שאי אפשר לקימו.

יח. הנותן שתי פרוטות לאשה ואמר לה, הרי את מקדשת לי היום באחת, ובאחת לאחר שאגרשך הרי זו מקדשת; וכשיגרש אותה, תהיה מקדשת עד שיגרש אותה פעם שניה, מן קדושי פרוטה שניה.

יט. אבל האומר לאשה, הרי את מקדשת לי בזה לאחר שאתגר, לאחר שתתגר, לאחר שאשתחרר, לאחר שתשתחרר, לאחר שיימות בעליך, לאחר שתמות אחותיך אינה מקדשת, מפני שאיננו יכול עתה לקדשה.

כ. האומר ליבמה, הרי את מקדשת לי בזה לאחר שיחלץ

לִיךְ יִבְמִיךְ הָרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת מִסָּפֶק, הוֹאִיל וְאֵלּוּ קִדְּשָׁה עֲתָה, הִיוּ קִדּוּשֵׁין תּוֹפְסִין בָּהּ מִסָּפֶק.

בא. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ, אִם יִלְדָה אֶשְׁתְּךָ נִקְבָּה, הָרִי הִיא מְקַדֶּשֶׁת לִי בְּזֶה לֹא אָמַר כָּלוּם; וְאִם הָיְתָה אִשָּׁת חֲבֵרוֹ מְעַבְרַת וְהִפְרָה הָעֶבֶר, הָרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת. וַיֵּרָאָה לִי, שְׁצָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְקַדֵּשׁ אוֹתָהּ מֵאֲבִיהָ אַחֵר שְׁתּוּלָד, כְּדִי שְׂיִכְנִיס אוֹתָהּ בְּקִדּוּשֵׁין שְׂאִין בָּהֶן דְּפִי.

בב. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה, הָרִי אֶת מְקַדֶּשֶׁת לִי בְּמֵאָה דִּינָר, וְנָתַן לָהּ אֶפְלוֹ דִּינָר אַחֵד הָרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת מִשְׁלָקְחָהּ הַדִּינָר, וְהוּא יִשְׁלִים לָהּ אֶת הַשָּׂאָר: שְׂזֶה כְּמִי שְׂאֹמֵר לָהּ, הָרִי אֶת מְקַדֶּשֶׁת לִי בְּדִינָר זֶה, עַל מְנַת שְׂאִשְׁלִים לִיךְ מֵאָה דִּינָר שֶׁהִיא מְקַדֶּשֶׁת לוֹ מֵעַכְשָׁו.

כג. בְּמֵה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֹׂאֲמֵר לָהּ בְּמֵאָה דִּינָר סָתָם. אָבֵל אִם פָּרַשׁ וְאָמַר לָהּ, הָרִי אֶת מְקַדֶּשֶׁת לִי בְּמֵאָה דִּינָר אֵלּוּ, וְהִתְחִיל לְמִנּוֹת לַתּוֹךְ יָדָהּ אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת עַד שְׂיִשְׁלִים; וְאֶפְלוֹ בְּדִינָר הָאַחֲרוֹן, שְׁנִיָּהֶם יְכוּלִים לַחֲזֹר זֶה בְּזֶה. וְכֵן אִם נִמְצָא מְנָה חֹסֵר דִּינָר, אוֹ נִמְצָא מֵהֶן דִּינָר נִחַשְׁת אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת. נִמְצָא בָּהֶם דִּינָר רַע אִם יְכוּלָהּ לְהוֹצִיאוֹ עַל יְדֵי הַדַּחֲק, יַחֲלִיפֻנּוּ; וְאִם לֹא, אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת.

כד. אָמַר לָהּ, הָרִי אֶת מְקַדֶּשֶׁת לִי בְּבִגְדִים אֵלּוּ שֶׁהֵן שְׁווִין חֲמִשִּׁים דִּינָר, וְהִיוּ שְׁלֹמִשִּׁי וְכִיוּצָא בָּהֶן שֶׁהָאִשָּׁה מִתְאַוָּה לָהֶן אִם הִיוּ שְׁווִין חֲמִשִּׁים, הָרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת מִשְׁעֵת לְקִיחָהּ, וְאֵינָן צָרִיכִין שׁוּמָה בְּשׁוּק וְאַחֵר כֶּךָ תִּהְיֶה מְקַדֶּשֶׁת, כְּדִי שְׁתַּסְמֹךְ דַּעְתָּהּ; אֲלֹא הוֹאִיל וְהֵן שְׁווִין כְּשֹׂאֲמֵר לָהּ, הָרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת מִשְׁעָה רִאשׁוֹנָה. וְאִם אֵינָן שְׁווִין, אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת.

כה. אִישׁ וְאִשָּׁה שֶׁהִיוּ עֹסְקִין בְּדִבְרֵי אֲרוּסִין, הוּא אוֹמֵר בְּמֵאָה דִּינָר אֶקְדֵּשׁ אוֹתְךָ, וְהִיא אוֹמְרַת אֵינִי מִתְקַדֶּשֶׁת לָךְ אֲלֹא בְּמֵאֲתָם זֶוּז; וְהִלֵּךְ זֶה לְבֵיתוֹ, וְהִלְכָה זֹאת לְבֵיתָהּ. וְאַחֵר כֶּךָ תִּבְעֻז זֶה אֶת זֶה, וְקִדְּשׁוּ סָתָם אִם הָאִישׁ תִּבְעֵ אֶת הָאִשָּׁה, יַעֲשׂוּ דְּבָרֵי הָאִשָּׁה; וְאִם הָאִשָּׁה תִּבְעֵ אֶת הָאִישׁ, יַעֲשׂוּ דְּבָרֵי הָאִישׁ.

כו. הָעוֹשֶׂה שְׁלִיחַ לְקַדֵּשׁ לוֹ אִשָּׁה, וְהִלֵּךְ הַשְּׁלִיחַ וְקִדְּשָׁה עַל תְּנָאִי אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת; וְכֵן אִם אָמַר לוֹ לְקַדֶּשָׁה עַל תְּנָאִי, וְהִלֵּךְ וְקִדְּשָׁה סָתָם, אוֹ עַל תְּנָאִי אַחֵר, אוֹ שִׁשְׁנָה אֶת הַתְּנָאִי אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת.

כז. אָמַר לוֹ קִדְּשָׁה לִי בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, וְהִלֵּךְ וְקִדְּשָׁה בְּמָקוֹם אַחֵר אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת; קִדְּשָׁה לִי וְהָרִי הִיא בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, וְהִלֵּךְ וְקִדְּשָׁה בְּמָקוֹם אַחֵר הָרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת, מִפְּנֵי שֶׁמֶרְאָה מָקוֹם הוּא לוֹ.

כח. וְכֵן הִיא שְׂאֹמְרָה לְשְׁלוּחָהּ, קִבֵּל לִי קִדּוּשִׁי בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, וְקִבֵּלוֹ לָהּ בְּמָקוֹם אַחֵר אֵינָהּ מְקַדֶּשֶׁת; הָרִי הִבְעֵל בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, וְקִבֵּל לָהּ בְּמָקוֹם אַחֵר הָרִי זֶה מְקַדֶּשֶׁת, מִפְּנֵי שֶׁמֶרְאָה מָקוֹם הִיא לוֹ.

כט. הַמְקַדֵּשׁ אֶת הָאִשָּׁה וְחֲזָר בּוֹ מִיד, הוּא אוֹ הִיא אֵף עַל פִּי שְׁחֲזָרוּ בַּתּוֹךְ כְּדִי דְּבוּר אֵין חֲזָרְתָם כָּלוּם, וְהָרִי הִיא מְקַדֶּשֶׁת. הַמְקַדֵּשׁ עַל תְּנָאִי, וְחֲזָר אַחֵר כְּמֵה יָמִים וּבִטֵּל הַתְּנָאִי אֵף עַל פִּי שֶׁבִטְלוּ בֵּינוֹ לְבֵינָהּ שְׁלֹא בְּפָנֵי עֲדִים בִּטֵּל הַתְּנָאִי, וְהָרִי הִיא מְקַדֶּשֶׁת סָתָם.

ל. וְכֵן אִם הָיָה הַתְּנָאי מִן הָאִשָּׁה, וּבִטְלָה אוֹתוֹ אַחֵר כֵּן בִּינָה לְבִינוּ בְטֹל הַתְּנָאי ; לְפִיכָף הַמְקַדֵּשׁ עַל תְּנָאי וְכֵּן סֵתָם, אוֹ בְעַל סֵתָם הָרִי זֶה צְרִיכָה גֵט, אֶף עַל פִּי שְׁלֹא נִתְקַיֵּם הַתְּנָאי, שְׁמָא בְטֹל הַתְּנָאי, כְּשֶׁבָעַל אוֹ כְּשֶׁכָּנַס.

לא. וְכֵן הַמְקַדֵּשׁ בְּפָחוֹת מִפְּרוּטָה, אוֹ בְמִלּוֹה, וְחֲזָר וּבְעַל סֵתָם בְּפָנֵי עֲדִים צְרִיכָה גֵט, שְׁעַל בְּעִילָה זֶה סִמֵּךְ לֹא עַל אוֹתָן הַקְדוּשִׁין הַפְּסוּלִין : חֲזָקָה הִיא שְׁאִין אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל הַכָּשָׁרִים עוֹשֶׂה בְּעִילָתוֹ בְּעִילַת זָנוֹת, וְהָרִי בְיָדוֹ עָתָה לַעֲשׂוֹתָהּ בְּעִילַת מִצְוָה.